

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Od redakcji	13
<i>Jan Rudowski</i> Znaczenie uchwał Naczelnego Sądu Administracyjnego dla jednolitości orzecznictwa sądów administracyjnych w sprawach podatkowych	15
Rozdział I Zagadnienia ogólne prawa podatkowego	43
<i>Stanisław Bogucki</i> Granice uznania administracyjnego (wyrok NSA z 2.03.2016 r., II FSK 2474/15)	43
<i>Roman Wiatrowski</i> Likwidator spółki wykreślonej z KRS nie jest stroną postępowania (wyrok NSA z 20.10.2016 r., I FSK 1731/15)	59
<i>Wojciech Morawski</i> Skutki prawne milczenia broszury informacyjnej Ministra Finansów (wyrok NSA z 22.01.2016 r., II FSK 2775/13)	68
<i>Krzysztof Winiarski</i> Zakres stosowania art. 199a § 1 o.p. (wyrok NSA z 19.10.2016 r., II FSK 1969/16) ..	75
<i>Michał Goj, Izabela Rymanowska</i> „Przyczyny niezależne od organu” a przedłużanie czasu trwania postępowania kontrolnego do okresu przekraczającego 6 miesięcy (wyrok NSA z 14.06.2016 r., II FSK 1148/14)	84
<i>Adam Nita</i> Wykorzystywanie instytucji prawa cywilnego dla obchodzenia przepisów o przedawnieniu w prawie podatkowym (wyrok SA w Krakowie z 28.09.2016 r., I ACa 429/16)	91

<i>Michał Goj, Michał Potyrała</i> Interpretacja indywidualna prawa podatkowego a następstwo prawne – czy już jasne? (wyrok NSA z 8.09.2016 r., II FSK 2210/14)	103
<i>Alicja Sarma</i> Obowiązek odniesienia się przez podmiot wydający interpretację indywidualną także do przepisów, które nie zostały powołane przez wnioskodawcę (wyrok NSA z 30.11.2016 r., II FSK 3161/14)	113
<i>Piotr Kołodziejczyk, Michał Goj</i> Znaczenie dowodu z opinii biegłego powołanego bez wyraźnej potrzeby (wyrok WSA w Poznaniu z 3.03.2016 r., I SA/Po 1711/15)	119
<i>Andrzej Ladziński</i> Początek biegu terminu przedawnienia (wyrok NSA z 6.12.2016 r., II FSK 3678/14) ...	125
<i>Joanna Zawiejska-Rataj</i> Wszczęcie postępowania karnego skarbowego a istota przedawnienia zobowiązania podatkowego (wyrok NSA z 17.05.2016 r., II FSK 894/14; wyrok NSA z 24.11.2016 r., II FSK 1488/15)	136
<i>Joanna Zawiejska-Rataj, Artur Podsiadły</i> Charakter postępowania w sprawie nadania nieostatecznej decyzji rygору natychmiastowej wykonalności – implikacje na gruncie postępowania (wyrok NSA z 9.02.2016 r., II FSK 3536/13, wyrok NSA z 7.12.2016 r., II FSK 3398/14)	147
<i>Ewa Prejs</i> Znaczenie zbliżającego się przedawnienia zobowiązania podatkowego dla możliwości nadania decyzji rygору natychmiastowej wykonalności (wyrok NSA z 8.11.2016 r., I FSK 1327/16)	160
Rozdział II	
Podatki dochodowe	169
<i>Radosław Baraniewicz, Sławomir Krempa</i> Wymiana udziałów jako transakcja neutralna podatkowo (wyrok NSA z 14.04.2016 r., II FSK 920/14)	169
<i>Adam Waclawczyk</i> Co stanowi koszt uzyskania przychodu ze zbycia spółki kapitałowej powstałej w wyniku przekształcenia spółki osobowej? (wyrok NSA z 8.09.2016 r., II FSK 2260/14)	178

<i>Jarosław Ostrowski</i> Ponoszenie przez pracodawcę kosztów zakwaterowania i dojazdu do miejsca pracy wskazanego umową a przychód pracownika (wyrok NSA z 9.08.2016 r., II FSK 1970/14)	188
<i>Jowita Pustul</i> Koszty uzyskania przychodów w przypadku zbycia przez spółkę kapitałową składników otrzymanych w wyniku likwidacji spółki zależnej (wyrok NSA z 25.11.2016 r., II FSK 3300/14)	199
<i>Dagmara Dominik-Ogńska</i> Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych odsetek za zwłokę w wypłacie odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia zasądzonych wyrokiem sądu (wyrok WSA w Krakowie z 5.12.2016 r., I SA/Kr 1205/16)	208
Rozdział III	
Podatki obrotowe	219
<i>Mariusz Marecki</i> Wpływ czynności niepodlegających opodatkowaniu na zakres prawa do odliczenia – spór o proporcje (wyrok NSA z 9.02.2016 r., I FSK 1464/14)	219
<i>Mariusz Marecki, Jacek Drzazga</i> Konieczność badania dobrej wiary przez organ, gdy nie doszło do transakcji (wyrok NSA z 23.11.2016 r., I FSK 566/15)	227
<i>Rafał Mikulski</i> Naruszenie warunków formalnych wewnątrzspółnotowego nabycia towarów a prawo do odliczenia podatku naliczonego (wyrok WSA w Szczecinie z 3.08.2016 r., I SA/Sz 174/16)	236
<i>Tomasz Michalik</i> Opłata reprograficzna a VAT (wyrok TS z 18.01.2017 r., C-37/16, SAWP)	246
<i>Anna Janowska, Tomasz Janicki</i> Zasada pierwszeństwa prawa unijnego przed prawem krajowym i skutki nieprawidłowej transpozycji przepisów dyrektywy (wyrok NSA z 4.11.2016 r., I FSK 638/15)	258

Rozdział IV

Podatki i opłaty lokalne 269

Agata Han, Krzysztof Winiarski

Możliwość delegowania kompetencji organu podatkowego w trybie art. 39
ust. 4 u.s.g. (uchwała składu 7 sędziów NSA z 19.12.2016 r., II FPS 3/16) 269

Paweł Banasik, Paweł Pucher

Elewator zbożowy – budynek czy budowla w podatku od nieruchomości
(wyrok NSA z 18.10.2016 r., II FSK 1741/16) 279

Paweł Majka

Wpływ rozbudowy i nadbudowy budynku na powstanie obowiązku podatkowego
oraz wysokość stawek w podatku od nieruchomości (wyrok WSA w Rzeszowie
z 7.07.2016 r., I SA/Rz 1134/15) 291

Adam Kalążny

Podstawa opodatkowania podatkiem od nieruchomości, gdy amortyzacji
nie dokonuje podatnik (wyrok WSA w Bydgoszczy z 27.10.2016 r.,
I SA/Bd 613/16) 302

Michał Nielepkowicz

Budynek wypełniony urządzeniami jednak nie staje się budowlą
(wyrok NSA z 5.07.2016 r., II FSK 1994/14) 312

Paweł Banasik, Sławomir Michalski

Wydzielenia obiektu z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych
w podatku od nieruchomości (wyrok NSA z 11.05.2016 r., II FSK 1581/15) 322

Bibliografia 331

Autorzy 339

Dagmara Dominik-Ogińska

Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych odsetek za zwłokę w wypłacie odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia zasądzonych wyrokiem sądu (wyrok WSA w Krakowie z 5.12.2016 r., I SA/Kr 1205/16)

Odsetki za zwłokę w wypłacie odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia zasądzone wyrokiem sądu nie podlegają zwolnieniu od opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych przewidzianym w treści art. 21 ust. 1 pkt 3b i pkt 4 u.p.d.o.f.

1. Kluczowe przepisy

Art. 21 ust. 1 pkt 3b i 4 u.p.d.o.f.

1. Wolne od podatku dochodowego są:

[...]

- 3b) inne odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej do wysokości określonej w tym wyroku lub tej ugodzie, z wyjątkiem odszkodowań lub zadośćuczynień:
- otrzymanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - dotyczących korzyści, które podatnik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono;

[...]

- 4) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych, z wyjątkiem:
- odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością

gospodarczą lub prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane zgodnie z art. 27 ust. 1 lub art. 30c,

- b) dochodu, o którym mowa w art. 24 ust. 15 i 15a;

[...]

Art. 481 § 1 k.c.

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

2. Stan faktyczny sprawy

Z przedmiotowej sprawy wynika, że skarżący zaskarżyli interpretację indywidualną Ministra Finansów w sprawie dotyczącej podatku

dochodowego od osób fizycznych w zakresie opodatkowania odsetek za zwłokę w wypłacie odszkodowania. Zainteresowani, będący małżeństwem, byli właścicielami dwóch budynków mieszkalnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Nieruchomości te stanowiły wspólność majątkową małżeńską. W dniu 12.12.2012 r. ww. budynki spłonęły. Budynki te były objęte obowiązkowym ubezpieczeniem budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych w towarzystwie ubezpieczeniowym, dlatego 13.12.2012 r. zainteresowani dokonali zgłoszenia szkody. W wyniku postępowania likwidacyjnego towarzystwo ubezpieczeniowe odmówiło wypłaty należnego odszkodowania. W związku z tym w dniu 17.03.2014 r. zainteresowani wnieśli do sądu okręgowego powództwo przeciwko ubezpieczycielowi o zapłatę ubezpieczenia. W dniu 21.11.2014 r. sąd okręgowy wydał wyrok, w którym uznał powództwo za usprawiedliwione co do zasady. W dniu 7.01.2015 r. towarzystwo ubezpieczeniowe złożyło apelację od wyżej wymienionego wyroku, jednak wyrokiem z 14.05.2015 r. sąd apelacyjny oddalił apelację towarzystwa ubezpieczeniowego. W związku z tym 29.06.2015 r. towarzystwo ubezpieczeniowe dokonało na rzecz zainteresowanych wpłaty bezspornej kwoty o łącznej wysokości 564 604,65 zł (wysokość dla jednego poszkodowanego jako współwłaściciela to 282 302,32 zł). Natomiast w dniu 20.11.2015 r. towarzystwo ubezpieczeniowe wpłaciło łącznie kwotę w wysokości 153 696,22 zł (wysokość dla jednego

poszkodowanego jako współwłaściciela to 76 848,11 zł) tytułem odsetek ustawowych za okres od 15.03.2013 r. do 30.06.2015 r. (od wypłaconej 29.06.2015 r. bezspornej kwoty odszkodowania). W związku z powyższym stanem faktycznym zadano następujące pytanie: czy kwoty otrzymanych odsetek ustawowych od odszkodowania wypłaconego z opóźnieniem przez ubezpieczyciela z tytułu pożaru budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego objętych obowiązkowym ubezpieczeniem budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f., są wolne od podatku dochodowego, czy też podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych?

3. Stanowiska stron

Zdaniem wnioskodawców, zgodnie z treścią ww. art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f., kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych są wolne od podatku dochodowego. Odsetki od odszkodowania mają charakter akcesoryjny, ich byt prawny zależy od należności, z którą są związane, i nie powstałyby, gdyby nie zostało wypłacone odszkodowanie, stąd odsetki od odszkodowania, podobnie jak samo odszkodowanie, są wolne od podatku dochodowego. Powyższego stanowiska nie podzielił Minister Finansów, który uznał, że odsetki są świadczeniem ubocznym, pozostającym w ścisłym związku z należnością główną,

jednak źródło ich powstania różni się zasadniczo od źródła powstania długu głównego. Dlatego też nie można utożsamiać odsetek z odszkodowaniem, zadośćuczynieniem czy też innym świadczeniem (naprawieniem szkody). Wierzyciel może ich żądać dopiero, jeżeli dłużnik opóźni się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. W związku z tym odsetki za zwłokę (opóźnienie) stanowią świadczenie uboczne, niezależnie od tego, czy i w jakim rozmiarze podatnik poniósł szkodę. Zastosowanie przez skarżących w sprawie art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f. jest błędne. Nie są to bowiem kwoty z tytułu ubezpieczenia, lecz odsetki od zasądzonych przez sąd świadczeń z tytułu ubezpieczenia w postaci odszkodowania wypłaconego z opóźnieniem przez ubezpieczyciela. W świetle powyższego nie można przyjąć, że odsetki są odszkodowaniem *sensu stricto* i jako takie objęte są zwolnieniem od podatku dochodowego od osób fizycznych przewidzianym dla odszkodowań. Tego rodzaju odsetki stanowią przychód z innych źródeł, o których mowa w art. 20 ust. 1 u.p.d.o.f., i podlegają opodatkowaniu na ogólnych zasadach według skali podatkowej określonej w art. 27 ust. 1 u.p.d.o.f.

4. Rozstrzygnięcie sądu

Sąd podzielił stanowisko organu podatkowego i oddalił skargę. Podkreślono zasadę powszechności opodatkowania w podatku dochodowym od osób fizycznych. Zauważono, że roszczenie o odsetki na podstawie

art. 481 k.c. przysługuje wierzycielowi wtedy, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, roszczenie to jest niezależne od zawinienia dłużnika i od wystąpienia po stronie wierzyciela szkody, co wynika wprost z treści tego przepisu. Odsetki są świadczeniem ubocznym, zależnym od istnienia i wymagalności długu podstawowego, jednak od momentu powstania uzyskują byt samoistny, niezależny od długu głównego. Rola odsetek za opóźnienie w świadczeniu pieniężnym jest wieloraka. W doktrynie akcentuje się, że przepis art. 481 k.c. działa motywacyjnie na dłużnika i wzmacnia zasadę *pacta sunt servanda*. Pełni też funkcję represyjną poprzez automatyzm w naliczaniu odsetek, niezależnie od okoliczności występujących po stronie zobowiązanego i niezależnie od powstania szkody. Przewidziane w tym przepisie zagrożenie odsetkami ma także charakter stymulacyjny, służy bowiem wywarceniu na dłużnika presji, by bezwzględnie spełnił świadczenie pieniężne. Odsetki za opóźnienie mają także charakter swoistego odszkodowania. Podkreślono, że zwolnienie od opodatkowania odszkodowania lub zadośćuczynienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f., nie dotyczy odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, dla których podstawą prawną jest art. 481 k.c. Odsetki takie, chociaż dodatkowo pełnią funkcję swoistego odszkodowania, nie są ani odszkodowaniem, ani zadośćuczynieniem, o których mowa w powyższym przepisie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwalniającym od opodatkowania.

Podkreślono, że ustawodawca, posługując się terminami „odszkodowanie” i „zadośćuczynienie” nie nadał im ponadnormatywnego, szerokiego znaczenia. Należy mieć na uwadze, że przepisy regulujące zwolnienia podatkowe powinny być interpretowane ściśle. Nie należy ich interpretować rozszerzająco. Skoro odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego nie są ani właściwym odszkodowaniem, ani zadośćuczynieniem, to nie mieszczą się w zakresie zwolnienia podatkowego. Podkreślono też, że odsetki otrzymane na podstawie wyroku z tytułu opóźnienia dłużnika ze spełnieniem świadczenia pieniężnego (art. 481 § 1 k.c.) stanowią odszkodowanie dotyczące korzyści, które podatnik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono, i jako takie nie są wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 3b u.p.d.o.f. Wskazano też, że w art. 21 ust. 1 u.p.d.o.f. katalog przychodów wolnych od podatku dochodowego wymienia także w kilku przypadkach (art. 21 ust. 1 pkt 52, 95, 119 i 130 u.p.d.o.f.) odsetki jako należności od tego podatku zwolnione. Skoro więc ustawodawca wyraźnie określa, że w tych przypadkach także odsetki od określonych przychodów wolne są od podatku, natomiast w stosunku do innych kategorii przychodów zwolnionych od podatku o odsetkach związanych z tymi należnościami nie wspomina, należy wyciągnąć wniosek, że jest to zabieg celowy, prowadzący do uznania, że tylko w niektórych przypadkach, wyraźnie wskazanych, także odsetki od określonych przychodów objęte są zwolnieniem

od podatku. Zauważono też, że posłużenie się w zapisie art. 21 ust. 1 pkt 3b u.p.d.o.f. jedynie terminem „odszkodowanie” bez użycia słowa „odsetki”, powoduje, iż jedynie te pierwsze (odszkodowania), a nie te ostatnie (odsetki) mogą być uznane za zwolnione z podatku dochodowego. Wskazano też, że wątpliwości co do podatkowej kwalifikacji odsetek zostały ostatecznie rozstrzygnięte przez NSA w uchwale (7) z 6.06.2016 r., II FPS 2/16.

5. Kontekst orzeczniczy i poglądy doktryny

Poglądy orzecznictwa w tym względzie są podzielone. Linia korzystna dla podatników została zawarta m.in. w wyrokach: WSA w Łodzi z 25.03.2015 r., I SA/Łd 1414/14 (dotyczący art. 21 ust. 1 pkt 3b u.p.d.o.f.); WSA w Gdańsku 29.06.2016 r., I SA/Gd 380/16 (dotyczący 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f.) czy WSA w Rzeszowie z 26.11.2015 r., I SA/Rz 964/15 (dotyczący 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f.). Linia niekorzystna widoczna jest, obok głosowanego wyroku, m.in. w wyrokach: NSA z 9.01.2007 r., II FSK 36/06 (dotyczący art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f.); NSA z 24.01.2008 r., II FSK 1629/06 (dotyczący art. 21 ust. 1 pkt 3b u.p.d.o.f.); WSA w Łodzi z 21.05.2015 r., I SA/Łd 1234/14 (dotyczący art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f.). W literaturze popiera się zarówno stanowisko niekorzystne dla podatników, czego przykładem jest artykuł J. Budziszewskiego, *Odsetki ustawowe za*

opóźnienie w wypłacie odszkodowania – skutki w podatku dochodowym od osób fizycznych¹; jak też stanowisko odmienne, przykładowo: T. Gawarecki, Zasadzone odsetki nie powinny podlegać PIT².

6. Jaki przepis zastosować w sprawie?

W uzasadnieniu głosowanego wyroku nie do końca jasne jest, jaki przepis został zastosowany w sprawie przez sąd. Czy był to przepis art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f., czy też przepis art. 21 ust. 1 pkt 3b u.p.d.o.f. Analiza wyroku wskazuje, że raczej obydwie te przepisy.

W sytuacji gdy ubezpieczyciel odmawia wypłaty odszkodowania i w związku z tym dochodzi do procesu sądowego o odszkodowanie w całości, a proces ten przez powoda zostaje wygrany, to w takiej sytuacji można by dostrzec możliwość konkurowania przepisów art. 21 ust. 1 pkt 3b i pkt 4 u.p.d.o.f. jako podstawy zwolnienia z opodatkowania. Jednakże, jak to słusznie zauważono w orzecznictwie, brak jest uzasadnienia, aby różnicować podstawę zwolnienia odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymanego od ubezpieczyciela w zależności od tego, czy wypłacił on je dobrowolnie, czy dopiero po przegranej procesie sądowym. W obu przypadkach podstawą świadczenia będzie zawarta umowa ubezpieczenia i kwoty

otrzymane są kwotami otrzymanymi z tytułu ubezpieczenia. Odpowiedzialność ubezpieczyciela wynika z kontraktu, nie zaś deliktu. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 3b u.p.d.o.f. będzie miał natomiast zastosowanie w przypadkach, gdy odszkodowanie lub zadośćuczynienie jest dochodzone od sprawcy lub osoby za niego odpowiedzialnej, czyli gdy wchodzi w grę odpowiedzialność delikto-³wa³. Powyższe wskazuje, że zastosowanie w sprawie powinien mieć art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f.

7. Czy odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie odszkodowania przez ubezpieczyciela są zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych?

W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjęto, że zwolnienia w prawie podatkowym traktowane są jako wyjątek od zasady równości i powszechności opodatkowania. W konsekwencji podlegają one wykładni ścisłej przede wszystkim przy użyciu reguł wykładni językowej. Ten rodzaj wykładni pozwala bowiem na zrozumienie interpretowanej normy w taki sposób, aby ustalona w niej ulga podatkowa miała zastosowanie

¹ DP 2015/12, s. 49–51.

² Pr. i P. 2015/12, s. 1012.

³ Wyrok WSA w Rzeszowie z 26.11.2015 r., ISA/Rz 964/15; podobnie wyrok NSA z 16.06.2016 r., II FSK 1459/14.

wylącznie w sytuacjach w niej przewidzianych⁴. Jednakże nie można zapominać, że wykładnia ścisła znajduje najczęstsze zastosowanie w praktyce interpretacyjnej i można ją uznać za wystarczającą w sytuacji, gdy jej rezultat nie może być podany w wątpliwość z punktu widzenia słuszności, adekwatności do realiów gospodarczych, w których znajduje się podatek, sprawiedliwości czy innych wartości prawa⁵. Ustalając znaczenie normy, należy więc brać pod uwagę powszechnie akceptowane zasady słuszności i sprawiedliwości⁶. Problem sprawiedliwości musi być brany pod uwagę w każdym akcie wykładni i każda wykładnia musi być prowadzona tak, by nie powodować niesprawiedliwości⁷. Orzecznictwo powinno pełnić rolę skutecznego amortyzatora złego prawa, eliminować jego nieracjonalność i niespójność⁸. Reguły wykładni służą nie tylko do odtwarzania sensu przepisów, ale także do łagodzenia niesprawiedliwości prawa⁹. Co więcej, interpretacja zwolnień powinna być zgodna z celami, do jakich dążą

owe zwolnienia. Zasada ścisłej interpretacji nie oznacza, że pojęcia użyte w celu opisanie zwolnień powinny być interpretowane w sposób, który uniemożliwiałby osiągnięcie zakładanych przez nie skutków¹⁰.

Przepis art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f. wyraźnie mówi o zwolnieniu „kwot otrzymanych z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych”. W przepisie tym ustawodawca nie posługuje się terminami takimi jak: „odszkodowanie” czy „zadośćuczynienie”. Dziwi zatem konkluzja sądu, który wskazuje, że art. 21 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f. nie dotyczy odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, dla których podstawą prawną jest art. 481 k.c., uznając, że odsetki takie, chociaż dodatkowo pełnią funkcję swoistego odszkodowania, nie są ani odszkodowaniem, ani zadośćuczynieniem, o których mowa w tym przepisie. Dokonując zaś wykładni gramatycznej wskazanego wyżej pojęcia (kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych), należy zauważyć, że ma ono charakter szeroki, i można uznać, że w jego zakres wchodzi wszystkie kwoty, jakie podatnik otrzymał z tytułu ubezpieczenia majątkowego lub osobowego. Na kwoty te będą się więc składały odszkodowanie, zadośćuczynienie i renta *sensu stricto*, ale też odsetki. Odsetki te wynikają bowiem z umowy ubezpieczeniowej. To jej niewykonanie w terminie jest podstawą ich wypłaty. Nie ma innego,

⁴ Por. wyroki NSA: z 15.01.2014 r., II FSK 344/12; z 29.11.2013 r., II FSK 2996/11; z 8.08.2013 r., II FSK 2201/12.

⁵ Por. B. Brzeziński, *Podstawy wykładni prawa podatkowego*, Gdańsk 2008, s. 52.

⁶ Por. wyrok SN z 8.07.2004 r., IV CK 520/03, OSNC 2005/7–8, poz. 130; uchwała SN (7) z 25.04.2003 r., III CZP 8/03, OSNC 2004/1, poz. 1.

⁷ F. Atria, *Legal Reasoning and Legal Theory Revisited* [w:] *Law and Legal Interpretation*, red. F. Atria and N. MacCormick, Dartmouth 1999, s. 223.

⁸ Por. M. Safjan, *Kilka refleksji o transformacji i kondycji polskiego prawa*, „Glosa” 2003/4, s. 6.

⁹ A. Hamilton, *The Federalist* Nr 78.

¹⁰ Wyrok TS w sprawie C-326/11, J.J. Komen en Zonen Beheer Heerhugowaard BV, LEX nr 1169813, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo.

oderwanego od tej umowy źródła uprawnienia do uzyskania tych odsetek. Gdyby podatnik nie zawarł umowy, to nie uzyskałby odsetek. Wszystkie kwoty uzyskane od towarzystwa ubezpieczeniowego wynikają z tytułu ubezpieczenia¹¹.

Ponadto, w orzecznictwie SN nie ma wątpliwości co do tego, że wskazując na charakter prawny roszczenia o odsetki, należy opowiedzieć się za powszechnym jego traktowaniem jako roszczenia o świadczenie uboczne względem roszczenia o dług główny, zależne od niego i dzielące jego losy, określane zatem trafnie mianem roszczenia akcesoryjnego¹². Jako takie jest uprawnione tylko w razie zasadności dochodzenia długu głównego. Akcesoryjność dotyczy jednak tylko chwili powstania roszczenia o odsetki, później mają już one charakter samodzielny (samoistny) wobec roszczenia głównego i mogą być dochodzone oddzielnie, a nawet niezależnie od wytoczenia powództwa o roszczenie główne¹³. Odsetki mogą pełnić różne funkcje: wynagrodzenia za udostępnienie kapitału, waloryzacyjną, odszkodowawczą, gwarancyjną, dyscyplinującą. Ich charakter jest tym samym uzależniony od okoliczności faktycznych sprawy. Analiza całości przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

pozwała natomiast stwierdzić, że odsetki mogą występować jako przychód w dwóch formach: 1) jako przychód podstawowy (samodzielny), jak to ma miejsce choćby w przypadku kapitałów pieniężnych, albo 2) jako przychód o charakterze akcesoryjnym dzielący los przychodu głównego. W przypadku zasądzenia w wyroku sądowym odsetek (jak w omawianej sprawie) wraz z należnym odszkodowaniem, odsetki takie mają niewątpliwie charakter odszkodowawczy za opóźnienie dłużnika w wykonaniu zobowiązania pieniężnego, którego wysokość została uprzednio w sposób bezsporny ustalona. Innymi słowy, odsetki należą się za czas opóźnienia, tj. poczynając od dnia wymagalności długu, a kończąc na dniu jego zapłaty. Na ten zamknięty okres składają się poszczególne dni opóźnienia, a należność z tytułu odsetek narasta sukcesywnie, podwyższa się bowiem z każdym dniem o stosowną kwotę pieniężną. Odsetki te stanowią przychód akcesoryjny, albowiem pojawiają się one w momencie opóźnienia w zapłacie, czyli w sytuacji niespełnienia świadczenia w terminie. W sytuacji odmiennej, gdy zostanie wykonane świadczenie, prawo do odsetek nie powstaje. Nie można go dochodzić i trudno jest w takiej sytuacji twierdzić, że ma samodzielny byt wynikający z mocy ustawy. Z faktu, iż odsetki, gdy powstaną (w momencie wymagalności długu), uzyskują byt niezależny od długu głównego, nie można zatem wywodzić na gruncie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych o odmiennej ich kwalifikacji niż

¹¹ A. Bartosiewicz, R. Kubacki, *PIT. Komentarz*, Warszawa 2015, teza 26 do art. 21.

¹² Por. uchwała SN z 28.07.1992 r., III CZP 86/92, OSNC 1993/1–2, poz. 17.

¹³ Wyrok SN z 26.09.1990 r., I PR 168/90, OSNC 1991/1, poz. 16; postanowienie SN 5.02.2015 r., V CSK 231/14, LEX nr 1652407.

świadczenia głównego, skoro jako świadczenie uboczne dzieli jego los. Wprawdzie ustawa przewiduje prawo do żądania zapłaty odsetek, jednakże niezmiennym elementem tego prawa jest niewykonanie świadczenia przez dłużnika, w rozpatrywanej sprawie – brak zapłaty odszkodowania¹⁴.

Innym argumentem natury systemowej jest argument natury konstytucyjnej. Zgodnie z art. 2 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Pobieranie podatku dochodowego od osób fizycznych od odsetek zasądzonych w istocie od niewypłaconego w terminie świadczenia przez ubezpieczyciela z tytułu zaistniałej okoliczności (ryzyka) objętego umową – pożar – jest działaniem trudnym do zaakceptowania społecznie, albowiem w istocie obniża wysokość realnie zasądzonych stronom odszkodowania. Co więcej, można też przyjąć, że takim działaniem ustawodawca akceptuje owo naganne zachowanie dłużnika. Im dłużej nie płaci on świadczenia, tym więcej podatku może pobrać państwo z tego tytułu. Burzy to przeciętne poczucie słuszności i racjonalności, jak też nie urzeczywistnia zasady sprawiedliwości społecznej¹⁵.

Nie można też zapominać, że swoboda ustawodawcy w kreowaniu zwolnień podatkowych nie może być absolutyzowana

i nie może przekształcać się w dowolność. Ustawodawca jest wolny w kreowaniu kategorii podmiotów zwolnionych od podatku, jeśli przyświecają temu wyjątkowi cele społeczno-gospodarcze wyrażające wartości chronione konstytucyjnie¹⁶. Skoro sam ustawodawca zdecydował się, że zwolni z podatku dochodowego od osób fizycznych kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych, to zwolnienie to ma niewątpliwie wymiar społeczny, albowiem niesprawiedliwe byłoby pobieranie podatku od świadczenia będącego następstwem nieszczęśliwych okoliczności, które dotyczą podatnika, tutaj pożaru budynków. Właśnie cywilnoprawny charakter odsetek wypłaconych skarżącym na podstawie art. 481 § 1 k.c. jest argumentem przemawiającym za objęciem wypłaty takich odsetek zwolnieniem podatkowym, gdyż z istoty tego rodzaju odsetek wynika, że ich przyznanie nie wzbogaca beneficjenta w żaden sposób, lecz jedynie rekompensuje poniesioną stratę¹⁷. Pobieranie zatem w takiej sytuacji podatku niweczy w istocie sens takiego zwolnienia podatkowego.

Ponadto zgodnie z art. 2a o.p., niedające się usunąć wątpliwości co do treści przepisów prawa podatkowego rozstrzyga się na korzyść podatnika. Skoro mamy do czynienia z dwiema odmiennymi liniami orzeczniczymi, tj. linią wskazującą na zwolnienie przedmiotowych odsetek oraz linią przeciwną, to

¹⁴ Wyrok NSA z 17.01.2014 r., II FSK 289/12.

¹⁵ Por. wyrok WSA we Wrocławiu z 21.03.2017 r., I SA/Wr 1100/16, CBOA.

¹⁶ Por. wyrok TK z 3.11.1998 r., K 12/98, Dz.U. poz. 898.

¹⁷ Por. też wyrok NSA z 16.12.2011 r., II FSK 1218/10.

należy wszelkie wątpliwości interpretować na korzyść podatnika. Konsekwencją powyższego jest zwolnienie przedmiotowych odsetek z podatku dochodowego od osób fizycznych. Argumentem zaś przemawiającym za rozwiązaniem wszelkich wątpliwości w sprawie nie może być wskazywana przez sąd uchwała NSA (7) z 6.06.2016 r., II FPS 2/16, albowiem dotyczy ona odsetek za nieterminowe uiszczenie ceny za zbytne akcje, czyli zagadnienia prawnego odmiennego od tego, który był przedmiotem sporu. Uchwała ta została podjęta na podstawie art. 15 § 1 pkt 3 p.p.s.a. Jest zatem uchwałą konkretną, która zawiera rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości w konkretnej sprawie sądownoadministracyjnej.

Na marginesie sprawy trudno zgodzić się też z argumentem wykluczającym zastosowanie zwolnienia do odsetek opartym na treści art. 21 ust. 1 pkt 3b lit. b u.p.d.o.f. Słowa „choćby nie poniósł żadnej szkody”, zawarte w art. 481 § 1 k.c., należy interpretować jako zwolnienie wierzyciela z obowiązku dowodzenia faktu zaistnienia szkody i jej wysokości przy domaganiu się świadczenia odsetek za opóźnienie od dłużnika, a nie jako wykluczenie odszkodowawczego charakteru odsetek za opóźnienie¹⁸.

¹⁸ Por. wyrok SN z 9.01.2008 r., II CSK 393/07, LEX nr 391841.

Użyty w treści przepisu art. 21 ust. 1 pkt 3b lit. b u.p.d.o.f. zwrot „dotyczących korzyści, które podatnik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono”, jest dokładnym powtórzeniem treści art. 361 § 2 zdanie drugie *in fine* k.c. i oznacza nic innego, jak instytucję *lucrum cessans*. Instytucja *lucrum cessans* uregulowana w treści art. 361 § 2 k.c. nie może zaś być utożsamiana z instytucją odsetek, którą uregulowano w treści art. 481 k.c. *Lucrum cessans* stanowi bowiem element świadczenia głównego (odszkodowania, nie dotyczy zadośćuczynienia), którego ustalenie generuje dopiero prawo do naliczenia odsetek, o ile świadczenie główne nie zostało wykonane.

8. Podsumowanie

Omawiany wyrok WSA w Krakowie zawiera niekorzystne rozstrzygnięcie dla podatników, opodatkowując podatkiem dochodowym od osób fizycznych odsetki za zwłokę w wypłacie odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia. Wskazywane przeze mnie powyżej argumenty odwołujące się do wykładni językowej, systemowej czy funkcjonalnej dają wystarczającą podstawę ku temu, aby przedmiotowe odsetki zwolnić z opodatkowania tym podatkiem.

Court-adjudged taxation of personal income tax interest for late payment of compensation under the concluded insurance contract

The article concerns the provisions of Articles 21(1)(4) and 21(1)(3b) of the Personal Income Tax Act. These provisions provide for exemption of various types of compensation from personal income tax. The author discusses the position of the court which is unfavourable for taxpayers, pointing out that interest for late payment of the adjudged by the court compensation under the concluded insurance contract is taxed with personal income tax. The author presents arguments based on literal, systemic and functional interpretation to prove that the mentioned interest is exempt from personal income tax.

Autorzy

Paweł Banasik – doradca podatkowy, szef Zespołu ds. Podatku od Nieruchomości w Deloitte Doradztwo Podatkowe, wykładowca UMK w Toruniu oraz Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie, autor licznych publikacji z zakresu podatków i opłat lokalnych, kilkakrotnie uznawany w rankingu „Dziennika Gazety Prawnej” za najlepszego doradcę podatkowego w zakresie podatków i opłat lokalnych.

Radosław Baraniewicz – doradca podatkowy, menedżer w Dziale Prawno-Podatkowym PwC w zespole ds. postępowań podatkowych i sądownoadministracyjnych, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, specjalizuje się w różnych aspektach spraw spornych dotyczących podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku od czynności cywilnoprawnych.

Stanisław Bogucki – sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, orzekający w sprawach należących do właściwości Izby Finansowej NSA od 1997 r., autor i współautor monografii, komentarzy, artykułów i glos z zakresu prawa podatkowego oraz procedur podatkowych, a także prawa cywilnego i konsularnego.

Prof. dr hab. Bogumił Brzeziński, dr h.c. – kierownik Katedry Prawa Finansów Publicznych, profesor UMK i UJ, współpracuje z Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych Uniwersytetu Łódzkiego oraz z Międzynarodowym Biurem Dokumentacji Podatkowej (IBFD) w Amsterdamie, członek Międzynarodowego Stowarzyszenia Podatkowego (International Fiscal Association) oraz Europejskiego Stowarzyszenia Profesorów Prawa Podatkowego (European Association of Tax Law Professors), a także Towarzystwa Naukowego w Toruniu, członek Rady Fundacji Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych UŁ, organizator i były kierownik Ośrodka Studiów Fiskalnych UMK w Toruniu, doktor *honoris causa* Uniwersytetu Łódzkiego.

Dr Dagmara Dominik-Ogińska – absolwentka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Paris IX Dauphine oraz Uniwersytetu Paris Panthéon-Sorbonne w Paryżu; sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we

Wrocławiu, dwukrotnie nagrodzona przez Międzynarodową Komisję Prawników tytułem Sędzieja Europejski (2011 i 2014); autorka i współautorka artykułów i monografii z zakresu prawa podatkowego; członek (obecnie członek zarządu) International Association of Tax Judges, Association of European Administrative Judges i International Fiscal Association.

Jacek Drzazga – starszy konsultant w zespole ds. postępowań podatkowych i sądownoadministracyjnych w Dziale Doradztwa Podatkowego i Prawnego PwC, zainteresowania naukowe obejmują w szczególności zagadnienia z zakresu postępowań sądownoadministracyjnych.

Michał Goj – doradca podatkowy, partner w Zespole Postępowań Podatkowych i Sądowych w Dziale Doradztwa Podatkowego EY, absolwent Szkoły Głównej Handlowej na kierunku ekonomia oraz Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku prawo, w latach 2015 i 2017 zajął II miejsce w rankingu „Dziennika Gazety Prawnej” w kategorii spory przed sądami.

Agata Han – starszy asystent sędziego w NSA, doktorantka w Katedrze Teorii i Filozofii Wydziału Prawa i Administracji UŁ.

Anna Janowska – asystentka WSA, doktorantka w Katedrze Prawa Finansów Publicznych Wydziału Prawa i Administracji UMK.

Tomasz Janicki – pracownik administracji skarbowej, doktorant w Katedrze Prawa Finansów Publicznych Wydziału Prawa i Administracji UMK.

Adam Kałużny – starszy menedżer w Zespole ds. Podatku od Nieruchomości w Deloitte Doradztwo Podatkowe, absolwent prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, posiada bogate doświadczenie w doradztwie w zakresie podatków majątkowych dla przedsiębiorców działających w kluczowych branżach gospodarki, jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół opodatkowania infrastruktury.

Piotr Kołodziejczyk – doradca podatkowy i aplikant adwokacki przy Okręgowej Izbie Adwokackiej w Warszawie, manager w Zespole Postępowań Podatkowych i Sądowych w Dziale Doradztwa Podatkowego EY, absolwent prawa na Wydziale Prawa i Administracji UJ.

Dr Sławomir Krempa – partner odpowiedzialny za podatkowe doradztwo transakcyjne i w zakresie nieruchomości w PwC Polska, absolwent studiów magisterskich Uniwersytetu Warszawskiego (Wydział Prawa i Administracji) oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, praca doktorska na temat aspektów podatkowych fuzji i przejęć, autor książki i wielu

publikacji dotyczących podatkowych aspektów procesów restrukturyzacyjnych, współautor wydawnictw International Bureau of Fiscal Documentation, członek Kolegium Redakcyjnego Przeglądu Podatkowego, członek IFA.

Andrzej Ladański – doradca podatkowy, wspólnik zarządzający GWW Tax, specjalizujący się w planowaniu podatkowym wewnątrzgrupowych procesów restrukturyzacyjnych, a także w zakresie zarządzania ryzykiem podatkowym, autor licznych publikacji dotyczących zagadnień związanych z unikaniem opodatkowania i obejściem prawa podatkowego, od roku 2005 członek Rady Podatkowej przy Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan.

Dr Paweł Majka – adiunkt w Zakładzie Prawa Finansowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, Prodziekan Wydziału, członek etatowy Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie, autor kilkudziesięciu opracowań z zakresu prawa podatkowego i finansowego.

Mariusz Marecki – doradca podatkowy, specjalista ds. postępowań podatkowych PwC z ponad 20-letnim doświadczeniem, były pracownik administracji skarbowej, autor licznych publikacji, wieloletni przewodniczący grupy Ogólne Prawo Podatkowe Rady Podatkowej Konfederacji Lewiatan, najlepszy specjalista do spraw postępowań podatkowych wg „Rzeczpospolitej” (2014 r.), członek Rady Konsultacyjnej Prawa Podatkowego przy Ministrze Finansów w latach 2014–2016.

Tomasz Michalik – doradca podatkowy, partner w MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy, autor licznych publikacji z zakresu podatku VAT, w tym komentarza do ustawy o VAT, członek Grupy Ekspertów ds. VAT Komisji Europejskiej, wielokrotnie uznany za najlepszego doradcę podatkowego w zakresie VAT („Rzeczpospolita”, „Dziennik Gazeta Prawna”), w latach 2010–2014 Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

Sławomir Michalski – doradca podatkowy, starszy konsultant w Zespole ds. Podatku od Nieruchomości w Deloitte Doradztwo Podatkowe, absolwent prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, specjalizuje się w doradztwie w zakresie podatku od nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorców z branży wydobywczej oraz energetyki.

Rafał Mikulski – adwokat, szef zespołu postępowań podatkowych i sądowych w warszawskim biurze kancelarii Dentons, reprezentuje klientów przed organami podatkowymi i administracyjnymi w trakcie kontroli i postępowań podatkowych, doradza w kwestiach odpowiedzialności karnej skarbowej i reprezentuje klientów w postępowaniach karnych skarbowych.

Dr hab. Wojciech Morawski prof. UMK – pracownik Katedry Prawa Finansów Publicznych WPiA UMK i okresowo Center of Czech and International Tax Law, Faculty of Law, Masaryk University Brno, radca prawny, autor ponad 300 publikacji, członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej ds. Doradztwa Podatkowego, kolegów redakcyjnych „Przeglądu Podatkowego” i „Przeglądu Orzecznictwa Podatkowego”, pełnomocnik Dziekana do spraw kierunku Doradztwo podatkowe, w latach 2014–2016 przewodniczący Zespołu Podatków Lokalnych Rady Konsultacyjnej Prawa Podatkowego przy Ministrze Finansów.

Michał Nielepkowicz – doradca podatkowy, od 2015 r. partner w Spółce Doradztwa Podatkowego Nielepkowicz & Partnerzy, do 2014 r. Szef Zespołu Podatku od Nieruchomości EY, wykładowca UMK w Toruniu i Ekspert Zespołu Podatków Lokalnych Rady Konsultacyjnej Prawa Podatkowego przy Ministrze Finansów, czterokrotnie uznany za najlepszego specjalistę w podatku od nieruchomości (Ranking „Rzeczpospolitej” z 2017, 2016, 2015 i 2014 r.) oraz najlepszy doradca podatkowy w zakresie podatków i opłat lokalnych (Ranking „Dziennika Gazety Prawnej” z 2014 r.).

Dr hab. Adam Nita prof. UJ – kierownik Zakładu Prawa Finansowego UJ w Krakowie, sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, członek Międzynarodowego Stowarzyszenia Podatkowego (IFA), Stowarzyszenia Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej, a także Europejskiego Stowarzyszenia Profesorów Prawa Podatkowego (EATLP); autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego.

Jarosław Ostrowski – radca prawny, doradca podatkowy, Wspólnik Zarządzający Kancelarii Ostrowski i Wspólnicy, kierujący praktyką prawa podatkowego, wykładowca Okręgowej Izby Radców Prawnych w Toruniu, autor szeregu publikacji z zakresu podatków.

Dr Ewa Prejs – adiunkt w Katedrze Prawa Finansów Publicznych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; od 2005 r. radca prawny, autorka kilkudziesięciu opracowań z zakresu prawa podatkowego i finansowego, specjalizuje się w europejskim oraz międzynarodowym prawie podatkowym, w pracy naukowej szczególną wagę poświęca również konstytucyjnym aspektom nakładania danin publicznych.

Artur Podsiadły – doktorant w Katedrze Prawa Finansowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, starszy konsultant w dziale doradztwa podatkowego w biurze Deloitte w Poznaniu, absolwent prawa oraz studiów podyplomowych z zakresu rachunkowości, zajmuje się doradztwem głównie w ramach

postępowań mających na celu weryfikację rozliczeń dokonywanych dla celów podatkowych, a także postępowań egzekucyjnych i karnych skarbowych, autor licznych publikacji z tego zakresu.

Michał Potyrała – doradca podatkowy, menedżer w Zespole Postępowań Podatkowych i Sądowych w Dziale Doradztwa Podatkowego EY, absolwent prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Szkoły Prawa Brytyjskiego i Europejskiego organizowanej przez British Law Centre, Szkoły Prawa Niemieckiego działającej przy UAM w Poznaniu, studiował także prawo w ramach programu Erasmus na Uniwersytecie Bayreuth w Niemczech.

Paweł Pucher – menedżer w Zespole ds. Podatku od Nieruchomości w Deloitte Doradztwo Podatkowe. Absolwent prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego oraz studiów podyplomowych z zakresu doradztwa podatkowego na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, specjalizuje się w zagadnieniach związanych z podatkiem od nieruchomości, postępowaniami podatkowymi, jak i sądowo-administracyjnymi.

Dr Jowita Pustuł – adiunkt w Zakładzie Prawa Finansowego Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Zespołu Współpracowników Ośrodka Studiów Fiskalnych UMK, współpracownik Pełnomocnika Rektora UJ ds. prawnych, doradca podatkowy i radca prawny, właściciel firmy J. Pustuł i Współpracownicy doradztwo podatkowo-prawne, autorka licznych artykułów poświęconych zagadnieniom podatkowym, glos do wyroków sądów administracyjnych, współautorka książek o tematyce podatkowej.

Jan Rudowski – Prezes Izby Finansowej NSA, Wiceprezes NSA, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w latach 1984–1998 zatrudniony w Izbie Skarbowej w Bydgoszczy na stanowiskach związanych z orzecznictwem w sprawach zobowiązań podatkowych, a od 10 maja 1991 r. dyrektor Izby. W okresie od 1998 do 2001 podsekretarz i sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, w latach 1999–2000 prezydent Intra-European Organisation of Tax Administrations (IOTA). W maju 2002 r. powołany na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, od lutego 2016 r. Prezes Izby Finansowej NSA, od 6 czerwca 2016 r. wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Izabela Rymanowska – doradca podatkowy, menedżer w Zespole Postępowań Podatkowych i Sądowych w Dziale Doradztwa Podatkowego EY we Wrocławiu, specjalizuje się w tematyce postępowań podatkowych oraz postępowań przed sądami administracyjnymi, a także

zajmuje się bieżącym doradztwem podatkowym na rzecz polskich i zagranicznych przedsiębiorstw w zakresie podatków dochodowych oraz VAT, autorka wielu publikacji w prasie i czasopiśmie specjalistycznych.

Alicja Sarna – doradca podatkowy, partner, Szef Zespołu Postępowań Podatkowych w MDDP, specjalizuje się w prowadzeniu sporów podatkowych (również przed sądami administracyjnymi), a także ogólnych zagadnieniach prawa podatkowego oraz postępowaniu egzekucyjnym w administracji, reprezentuje podatników w sprawach dotyczących wszystkich podatków, świadczyła usługi na rzecz klientów z branży motoryzacyjnej, leasingowej, hotelarskiej, złomowej i FMCG, prowadzi projekty dotyczące przeglądu ryzyk podatkowych.

Adam Waclawczyk – doradca podatkowy w Deloitte Doradztwo Podatkowe, specjalizuje się w doradztwie transakcyjnym oraz restrukturyzacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz prawa międzynarodowego, autor wielu publikacji prawnopodatkowych, w tym książki „Obligacje komunalne” oraz współautor książek „Podatek od czynności cywilnoprawnych. 2011. Komentarz praktyczny” oraz „Podatek dochodowy od osób prawnych. Komentarz”.

Roman Wiatrowski – sędzia NSA, orzeka w Izbie Finansowej w zakresie podatku od towarów i usług, posiada bogate doświadczenie w stosowaniu prawa podatkowego – przed podjęciem obowiązków sędziego NSA był sędzią WSA w Poznaniu, a wcześniej pracownikiem organów podatkowych, w tym również Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Lesznie, autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego.

Dr Krzysztof Winiarski – sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, orzekający w Izbie Finansowej, autor i współautor monografii, komentarzy, artykułów z zakresu prawa podatkowego oraz procedur podatkowych, a także z zakresu prawa i postępowania administracyjnego.

Dr Joanna Zawiejska-Rataj – radca prawny, doradca podatkowy, starszy menedżer w Dziale Doradztwa Podatkowego w poznańskim biurze Deloitte, gdzie zajmuje się m.in. projektami z zakresu podatku dochodowego od osób prawnych, jak również postępowaniami podatkowymi, odpowiedzialna za rozwój zespołu *litigation* w biurach regionalnych Deloitte, ukończyła prawo na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, a następnie studia doktoranckie na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.